

Податкова консультація

Державна фіскальна служба України розглянула звернення щодо податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств та податку на доходи фізичних осіб при збільшенні статутного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку та, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), повідомляє таке.

Відповідно до п.п. 14.1.81 п. 14.1 ст. 14 Кодексу господарські операції, які передбачають придбання основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав та/або цінних паперів в обмін на кошти або майно є інвестиціями. Одним з видів інвестицій є реінвестиції – господарські операції, що передбачають здійснення капітальних або фінансових інвестицій за рахунок прибутку, отриманого від інвестиційних операцій (п.п. «в» п.п. 14.1.81 п. 14.1 ст. 14 Кодексу).

Платіж, що здійснюється юридичною особою, у тому числі емітентом корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів чи інших цінних паперів на користь власника таких корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів та інших цінних паперів, що засвідчують право власності інвестора на частку (пай) у майні (активах) емітента, у зв'язку з розподілом частини його прибутку, розрахованого за правилами бухгалтерського обліку є дивідендом (абзац перший п.п. 14.1.49 п. 14.1 ст. 14 Кодексу).

Отже, враховуючи визначення зазначених термінів, господарська операція, яка передбачає збільшення статутного капіталу (зокрема шляхом емісії акцій) за рахунок отриманого від інвестиційних операцій прибутку, який мав бути розподілений між власниками корпоративних прав, є реінвестицією дивідендів.

Порядок сплати податкового зобов'язання з податку на прибуток при виплаті дивідендів встановлено п. 57.1¹ ст. 57 Кодексу.

У разі прийняття рішення щодо виплати дивідендів платник податку на прибуток - емітент корпоративних прав, на які нараховуються дивіденди, проводить зазначені виплати власнику таких корпоративних прав незалежно від того, чи є оподатковуваний прибуток, розрахований за правилами, визначеними ст. 137 Кодексу (п.п. 57.1¹.1 п. 57.1¹ ст. 57 Кодексу).

Крім випадків, передбачених п.п. 57.11.3 п. 57.11 ст. 57 Кодексу, емітент корпоративних прав, який приймає рішення про виплату дивідендів своїм акціонерам (власникам), нараховує та вносить до бюджету авансовий внесок із податку на прибуток (п.п. 57.1¹.2 п. 57.1¹ ст. 57 Кодексу).

Відповідно до п. 141.4 ст. 141 Кодексу доходи з джерелом походження з України, отримані нерезидентом від провадження господарської діяльності, зокрема у вигляді дивідендів, що сплачуються резидентом, оподатковуються за ставкою в розмірі 15 відсотків їх суми та за їх рахунок, який сплачується до бюджету під час такої виплати, якщо інше не передбачено положеннями міжнародних договорів України з країнами резиденції осіб, на користь яких здійснюються виплати, що набрали чинності.

Отже, у разі здійснення реінвестиції дивідендів шляхом їх внесення до статутного капіталу емітент нараховує та вносить до бюджету авансовий внесок із

податку на прибуток у порядку, визначеному п. 57.1¹ ст. 57 Кодексу. Поряд з цим, доходи нерезидента – юридичної особи із джерелом їх походження з України у вигляді дивідендів оподатковуються згідно з положеннями п. 141.4 ст. 141 Кодексу незалежно від способу використання такого доходу, у тому числі такого як реінвестиція.

Оподаткування доходів фізичних осіб регламентується розділом IV Кодексу.

Згідно з п.п. 163.1.1 п. 163.1 ст. 163 Кодексу об'єктом оподаткування резидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід, до якого включаються пасивні доходи (крім зазначених у п.п. 165.1.41 п. 165.1 ст. 165 Кодексу), зокрема дивіденди (п.п. 164.2.8 п. 164.2 ст. 164 Кодексу).

Водночас ст. 165 Кодексу визначено перелік доходів, які не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку, зокрема, дивіденди, які нараховуються на користь платника податку у вигляді акцій (часток, паїв), емітованих юридичною особою – резидентом, що нараховує такі дивіденди, за умови, що таке нарахування жодним чином не змінює пропорцій (часток) участі всіх акціонерів (власників) у статутному фонді емітента, та в результаті якого збільшується статутний фонд емітента на сукупну номінальну вартість нарахованих дивідендів (п.п. 165.1.18 п. 165.1 ст. 165 Кодексу).

Крім того, вказані доходи є об'єктом оподаткування військовим збором (п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Ставка військового збору становить 1,5 відс. об'єкта оподаткування, визначеного п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу (п.п. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Відповідно до п.п. 1.7 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу звільняються від оподаткування військовим збором доходи, що згідно з розділом IV Кодексу не включаються до загального оподатковуваного доходу фізичних осіб (не підлягають оподаткуванню, оподатковуються за нульовою ставкою), крім доходів, зазначених у підпунктах 165.1.2, 165.1.18, 165.1.52 п. 165.1 ст. 165 Кодексу.

Нарахування, утримання та сплата (перерахування) військового збору до бюджету здійснюється у порядку, встановленому ст. 168 Кодексу, за ставкою, визначеною п.п. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу (п.п. 1.4 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Згідно з п.п. 168.1.1 п. 168.1 ст. 168 Кодексу податковий агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати військовий збір із суми такого доходу за його рахунок.

Враховуючи викладене, у разі якщо юридичною особою – емітентом корпоративних прав приймається рішення щодо нарахування дивідендів на користь власників таких корпоративних прав за рахунок нерозподіленого прибутку та реінвестування їх до статутного капіталу цього емітента, то сума нарахованих дивідендів не підлягає оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб за умови дотримання вимог, визначених п. 165.1.18 п. 165.1 ст. 165 Кодексу. Водночас такі дивіденди оподатковуються військовим збором на загальних підставах.

Відповідно до п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.